

EKSTRANUMMER

FILMEN

SKANDINAVISK

EKSTRANUMMER

UDSENDT AF

FOTORAMA

Dr. Hald

Vil De

følge med hvilke Nyheder Fotorama ud-sender hver Uge, bemærk da Programmerne i følgende fire Københavner Teatre:

Kosmorama

Østergade 26.

Biograf Teatret

Vimmelskaftet 47.

Panoptikon Teatret

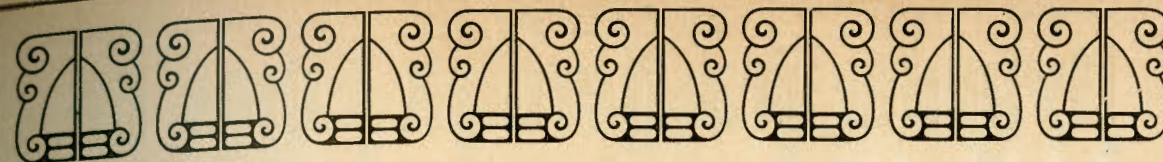
Vesterbrogade 3.

Vesterbros Teater

Vesterbrogade 29.

Altsaa: 4 (Fire) nye Programmer hver Uge!

Jul over Norden —

Julen var altid Stilhedens, Fredens og Glædens Tid, og over Europa tændtes derfor ingen Julestjerne i dette Aar. . . .

Had og Krig hersker, og Julestjernen gled hastigt hen over Himlen, skjult af sorte Uvejrsskyer.

Dog — oppe imod Nord, over Europas yderste Lande, standsede den sin Flugt, thi den saa at der var Fred og Enighed og at man længtes efter dens Komme.

Den saa tre Nabolande, der glædede sig over hinandens Trivsel, uden Misundelse, uden Had og uden gammelt Nag, og se!! — da gled den smukkeste af alle Stjerner frem fra Skyen og dens milde Straaler faldt velsignende over Jorden. . . .

NORGE

SVÆRIG

DANMARK

Nyheder fra Nordisk Films Co.

Uden Fædreland (Rita Sacchetto i Hovedrollen).

For Lykke og Ære (Robert Dinesen og Cajus Brun).

Nattens Gaade (Ellen Aggerholm i Hovedrollen).

Et Læreaar (Valdemar Psilander i Hovedrollen).

Spionen (Ebba Thomsen i Hovedrollen).

Iste af Nordisk storslaaede aktuelle Krigsfilms.

Ovenstaaende Films er Nyheder der fremkommer i den nærmeste Tid og som alle er absolutte Slagnumre. Endvidere erindrer vi om vore smaa Lystspil med de yndede danske Komikere i Hovedrollerne.

„De Nygifte“.

Appetit og Kærlighed.

„Suzanne i Badet“.

„En Helt“.

„Tre om Een“.

„De besejrede Pebersvende“.

„Flyttedagskvaler“.

„Alstrup som Soldat“

„Amors Krogveje“.

„Ungkarl og Ægtemand“.

FOTORAMA

KØBENHAVN . . . AARHUS

KRISTIANIA.

A/B Svenska Films Co.

STOCKHOLM.

FILMEN

EKSTRANUMMER

Dansk og svensk Film.

Et Brev fra Censor Dr. Berg i Stockholm.

Man är älskvärd nog att bedja mig skriva något — man vet icke vad. Som gammal journalist vore jag naturligtvis beredd att skriva över vilket ämne som helst. Utan angivet ämne är det betydligt svårare. Fordringarna måste nedsättas. . . .

Men alldeles obegränsat kan ämnet ändå inte vara. Troligtvis vänter man något angående film, någonting om danska filmer och om svenska filmer — det är egentligen samma sak, ty i Sverige kommer den danska filmen genom »Svenska Films« — och kanske i dessa det nordiska kungamötets begejstrade dagar något om den interskandinaviska filmententens cordialitet.

För att då börja i slutet kan det slås fast, att filmen är ett område, där »Det röde Streg« mellan Danmark och Sverige aldrig låter sig bortresonneras. Som censor är jag ju medveten om, att det lätt kan klippas, men också att det är lätt att sätta hop igen. Faktiskt är, att Danmark haft ett stort filminflytande på Sverige, inte bara vad den kvantitativa införseln angår. Det är Danmark, som före oss visat, hur det går till att spela för hela världen. Danmark är föregångslandet i film, och det är endast med censuren vi haft försprång. Det finns dock elaka människor här hos oss, som påstå, att vi ha Danmark att tacka för det också . . .

Alltnog, man såg här uppifrån, huru Dan-

mark vevade in millioner från all världen. Man hörde, att filmaktierna spelade våra »grängares« roll på börsen. Att alla Danmarks smukke Piger blivit filmdivor. Och att detta levebröd var avsevärt fetare än man skulle tro, da man såg Asta Nielsen på duken. När man såg och hörde allt detta, och ehuru man visste, att de danska filmbanden rullat ut sig över Mindre Asien, Nya Zeeland och Galapagosöarna, tänkte man här, att allt detta kunde vara värt att efterlikna, och att vi svenskar, som äro upptäcktsresande av natur och ohejdad vana, skulle möjligen kunna hitta lämpliga filmintressesfärer bortom eller vid sidan av de danska.

Det begav sig vid den tiden, att Herman Bangs »Fire Djævle« gjort sina konststycken för en beundrande värld. Andra hans landsmän följde utan hans konstnärliga betingelser i spåren, och så höll det ett slag på att bli en otrevlig sanning, att filmens dramatik inskränkte sig till en blandning av cirkus, menageri och Nick Carter. Det var ungefär vid den tiden, vi här i landet voro mogna för att låta spelet börja — ock så finga vi censuren. Det är således inte enbart elakhet att påstå, att mina kolleger och jag i någon indirekt mån ha »Det röde Streg« — som till ära för Dannebrogens andra färg också korsas av censuren »vita« — att tacka för våra statsanställningar.

Givetvis trodde man i början här uppe, att det var nödvändigt att gå i de danska spåren för att hinna samma mål. För min respektfulla vänskaps skull med de ärade danska och

norska censurerna hoppas jag innerligt, att detta måtte i sin tur ha befordrat deras tillkomst. Men liksom den danska filmkonsten visligt och med framgång inrättat sig även och alltmera för högre krav, så har också den svenska i denna delen följt efter och rent av tagit jämna steg, fastän tills vidare i mindre skala. Så ha vi fått »røde Streg« från vårt håll åt både Danmark och Norge. I mån som dessa band just blivit i censurmening »röda«, ha de blivit allt mera ägnade icke blott att samman knyta filmkretsar, inclusive censurerna, utan också i sin mån att närma folken i ömsesidig förståelse.

Därmed äro vi åter i närheten av dagspolitiken, där min talan upphör — censurerna måste ju vara så ytterst »neutrala« i dessa tider. Jag vill endast tillägga, att när de skandinaviska länderna närma sig varandra så, som nu är fallet, det borde bli överflödigt att översätta varandras filmtexter. För att taga ett enda exempel bland tusen vill jag nämna, huru jag en gång hade oändlig möda att finna mig till rätta med en film under rubriken »Fastlagsbullarna«, innan ett ljus gick upp och jag räknade mig till, att den måste ha passerat en dansk instans och därunder lytt namnet »Hvedebrødsdagene« (d. v. s. »Smekmånaden«). I allmänhet är det nog så, att vi skulle bättre förstå varandras texter utan översättning än med — jag föreställer mig nämligen att detta icke är en blott svensk erfarenhet utan jämväl en dansk.

Huvudsaken är emellertid, att vi inbördes så väl förstå det språk, bilderna tala. Och från den förutsättningen ha vi alla skäl att önska varandra: God jul!

W. Staff Berg

Derude, hvor der kæmpes —.

I et Julenummer — kan det dér gaa an at tale om den evindelige Krig? Jeg tænker det; det er nemlig ikke selve Verdenskatastrofen, jeg vil beskæftige mig med, det er blot nogle af dens Spor paa et enkelt Omraade: de Virkninger, det europæiske Opør mellem Stormagterne viser sig at have paa et enkelt af Filmens faglige Presseorganer i de krigsførende Lande.

Foran mig ligger f. Eks. et af de sidste Numre af »Erste internationale Film-Zeitung« — det er næppe nogen Overdrivelse at sige, at hver og een af de 60 Sider, det omfatter, er præget af Ufreden, hvert Blad larmer af Vaabenbrag, hvert Bogstav gløder af Krigens Brand.

Lad os se lidt paa Enkelthederne.

Paa Omslaget reklamerer *Eiko* med Billeder fra den tyrkiske Krigsskueplads, *Nordisk* bebuder et Par ny Krigs-Films, og et Berliner Filmshus slaar paa Tromme for en 3-Akter, der handler om en tysk Flyverofficers Heltedaad under denne Krig; »Flyvningen til Vestgrænsen« hedder Filmen. Ogsaa andre Krigsstykker nævnes paa Omslaget: »Fædrelandet kalder!« — »Jeg kender ingen Partier mer« — det er et Par af Titlerne.

Lukker vi saa Hæftet op, myldrer Krigs-Stykkerne frem for vore Øjne. Hør engang disse Titler: »I Fjendens Land«, »Det trofaste tyske Hjerte«, »Michels Jernnæve«, »Paa Ærens Mark«. . . . Fra »den tyske Kronprins' Armé foran Verdun« lover et Firma en Række interessante Optagelser — andre skilter med »Francitreur-Krigen« og »O, du mein Oesterreich!« (der kaldes et »tidsmæssigt patriotisk Krigsdrama«); et andet Stykke hedder: »Adressaten savnes«, Krigsepisode fra Decemberdagene 1914.

Derpaa begynder Bladets Tekst.

Spidsartiklen hedder: »Krigs-Optagelserne endnu en Gang« og behandler Spørgsmaalet: ægte og uægte Billeder.

Efter en stor Annonce om en Film, der hedder »Et Gensyn i Fjendens Land«, kommer vi til en Omtale af et Andragende fra Biograf-Ejerne i Schöneberg om Nedsættelse af Skatten under Krigen (i Parentes bemærket: afslaaet). Atter nogle iøjnefaldende Reklamer for Messers Aktualiteter. Derpaa 4—5 Spalter Kino-Rundskue, hvoraf fremgaar, at det er Krigs-, Krigs- og atter Krigsprogrammer, det gaar løs med i de allerfleste Teatre baade i Berlin og andetsteds i Tyskland. Et Par Sider glor af Reklamer for »Michels Jul 1914« (en patriotisk Allegori), »Es braust ein Ruf wie Donnerhell«, »Tyske Helte«. . . . og midt derimellem en lille beskeden Notits om; at Operator Karl Hellemer har faaet Jernkorset!

»Juleklokkerne 1914« — som med Franz Hofer som Iscenesætter og med Dorrit Weizler i Hoved-

To Livsbetingelser

≡ for Biografteatrene: ≡

Gode Film

med interessante Titler!

Godt og fyldigt Reklamemateriale!

Obs.! Nedenstaaende Film, der enten lige er udkommen eller kommer i Sæsonens sidste Maaneder:

Robinson Crusoe — Fort No. 17 — Oliver Twist
Arbejdet adler — Sorte Hætters Bande — Sexton Black
Baskervilles Hund — Undervandshuset (Baskerville II)
Manden med Jernvillien — Onkel Lystigs Eventyr
— Kaptejn Grants Børn — Millionær for en Dag —
Guldkongen — Primadonnaen i Klemme

De kære Nevøer o. s. v. — o. s. v. er alle Slagnumre, der i Forbindelse med det enestaaende Reklamemateriale, som vi altid lader fremstille, maa have Interesse for Deres Teater.

Fotorama

*

A/B Svenska Films Co.

København, Aarhus, Kristiania.

Stockholm.

rollen — tegner til at blive en kolossal Succes, og saa i den neutrale Verden — bliver man præsenteret for gennem en stor 2 Siders Annonce . . . saa vender man Bladet, og ens Øje falder paa en lille Meddelelse om to unge Mænd, der ikke skal høre disse Klokker ringe: Operatøerne Paul Weber og Richard Thurow har fundet Helledøden for Fædrelandet!

Ogsaa det komiske Element har maattet trække i Feltuniformen: »Hvordan Max fik Jernkorset«, »Mobilisering i Køkkenet« er et Par af disse Krigshumoresker.

. . . Og saadan kan vi blive ved. Side efter Side genlyder af Krigens Helvedeslarm — om det saa er levende Krigskarrikaturer, reklameres der for den Vare (bl. a. med et onskabsfuldt Billede, hvor man ser en Kænguru skyde en engelsk Soldat lige i — Pygmalion).

—g —d.

Psilander i 1915.

»Nordisk« og Psilander — to Navne, der har taget hinanden i Haanden og er vandret ud i den vide Verden, hvor man har modtaget dem med Glæde og Begejstring.

Den internationale Film har gjort Verden mindre og klaret Begreberne. Før vidste man for Eksempel i Italien meget lidt om Danmark. Nogle kendte København og troede den var Hovedstaden i Tivoli, andre havde hørt om »Skagen« og antog, at det var vor Kongestammes Slægtsnavn, men udover saadanne faa og gode Positiviteter havde de fleste Sydboere ikke Anelse om vor Tilværelse.

Da Frimærkesamleriet greb om sig lærte saa og saa mange, hvordan vore Konger saa ud, men det var alligevel først Filmen, der spredte Kendskaben til vort Land og Psilander, der gjorde sig berømt som den Dansker, alle Landes Beboere kendte og skattede.

I en Mængde Films har Psilander spillet med, og for straks at berolige vore Læsere og faa det til at staa klart for dem, at dette ikke under nogen Form er en Nekrolog, skal vi gøre opmærksom paa, at »Nordisk Films Co.« og-

Valdemar Psilander.

saa har sikret sig sin berømte Førsteelsker for Aaret 1915.

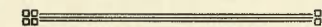
At dette ikke har været nogen helt billig Spøg siger sig selv — det siges, at Psilander skal have 100,000 Kroner for 6 Maanedes — thi der er Filmskompagnier nok i Verden, der har den største Lyst til at indlemme vor berømte Landsmand i sit Personale.

Men Psilander bliver hjemme, og det bør man takke ham for, thi vi har ikke for mange der forstaar at henlede Verdens Opmærksomhed paa vort lille Land.

SÆSONENS SMUKKESTE FILM

BARNET FRA HOFFET

DRAMA I 4 AKTER. — 100 AFDELINGER

Der var en Tid, da man talte om den enorme Sukces, som

BARNET FRA PARIS

havde. Men man var neppe kommet sig af sin Beundring over dette vidunderlige Filmsdrama, førend

SKIBS-DRENGEN

fremkom og overalt vakte en kolossal Beundring og gjorde en enestaaende Lykke. Endnu en Gang har samme Firma forbavset Verden med en fænomenal Kunstydelse, nemlig:

BARNET FRA HOFFET

Denne Film er paa alle Punkter noget usædvanligt. Iscenesættelse, Spil, Handling og Fotografi, alt udgør et bedaarende Hele.

MONOPOL FOR SKANDINAVIEN:

FOTORAMA & ^{A/B} SVENSK FILMS Co.

ET BARNEHJERTE

Et gribende Skuespil i 4 Akter, 70 Afdelinger.

Smukkere kan en Film ikke være!

Barnehjertet er Kravet om Kærlighed.

Udlejes med Monopolret for Skandinavien af

A/s Foforama, **Foforama,** **A/B Svenska Film Co.,**
Aarhus — København. Akersgaten 16, Kristiania. Stockholm.

En Bog, som enhver Filmsmand bør eje:

CARL MUUSMANNNS

FILMENS DATTER.

En rørende og spændende aktuel Fortælling om »Den lille Rose«, der filmede i »Barnehjertet« og fik hele Verden til at græde.

230 Sider.

Pris 2 Kroner.

Bogen kan købes i alle Boglader.

E. JESPERSENS FORLAG

Obs. Fotorama, Frederiksberggade 36, København har paataget sig at sende Bogen portofrit mod Indsendelse af 2 Kr. pr. Postanvisning.

Sæsonens store Sensation!

I Januar udsender vi en ny Henny Porten Film:

SYNDEFALDET: Bedste Film til Dato af alle Henny Porten Film.

Monopol for Skandinavien

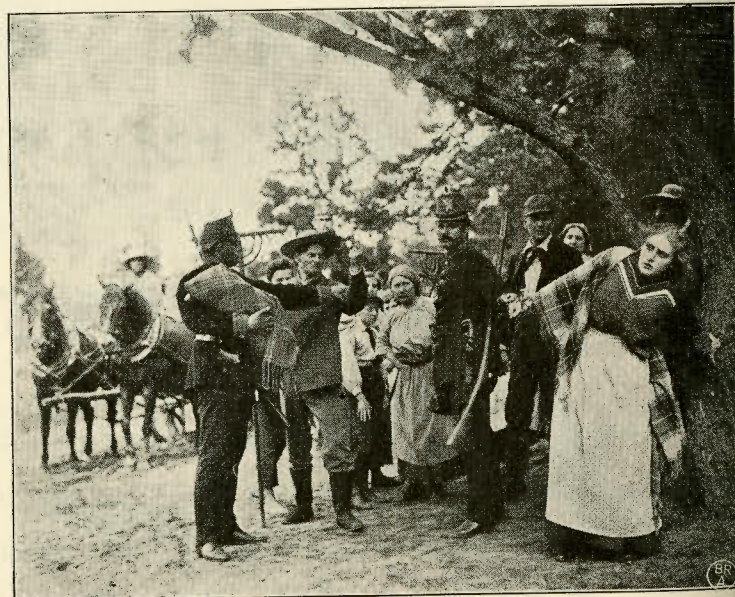
Fotorama,
Kristiania.

Fotorama,
Aarhus — København.

A. B. Svenska Films Co.,
Stora Vattugatan 7,
Stockholm.

Et Indlæg i Tidens
brændende Spørgsmaal:

„Ulykkelige forladte
ugifte Mødres
Skæbne“.

2 Miljoner

biografbiljetter säljas

till 50 öre pr. tusen.

Order om minst 50000

expedieras fraktfritt.

A/B Svenska Films Co.

Stora Vattugatan 7

— Stockholm. —

2 stycken

Båglampor

förut använda utanför Recordtea-
tern och i godt skick, säljas billigt.

Svenska Films Co.

Stora Vattugatan 7

Stockholm.

Herrar Biografägare.

Läs ständigt Recordteaterns „Stockholm“ annonser.
Där återfinner Ni städse världsmarknadens senaste och bästa
filmsnyheter. Alla program levereras helt och hållet av

A/B Svenska Films Co.

Stora Vattugatan 7

Stockholm.

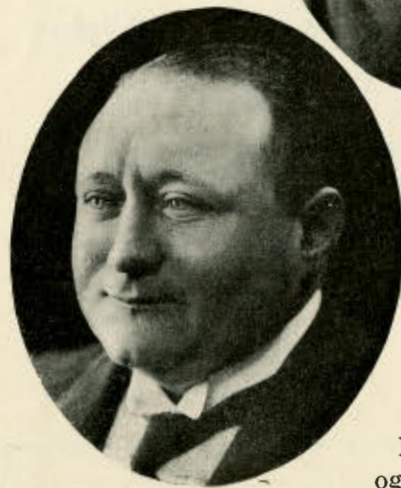
Fire kendte Ansigter.

Er der paa hele denne gamle Klode noget, der er vanskeligt, saa er det: at forudsige, hvilke Blad i Firkløveret *Alstrup — Fr. Buch — Lauritz Olsen — Stribolt*, der vilde gaa af med Sejren, hvis Films-Teatrenes Publikum skulde foretage en Afstemning for at bestemme disse fire muntre og uimodstaaelig Herrer Filmørers Rangfølge.

Hundredtusinde vilde stemme paa *Alstrup* — Stemmesedlerne med *Fr. Buchs* Navn paa vilde danne en formidabel Dynge — *Lauritz Olsen* vilde blive en Krøsus, hvis han bare havde en 5-Øre for hver, der gav *ham* Fortrinet — og *Stribolt* vilde blive mager bare af at tælle de Stemmer, som kaarede *ham* som Nr. 1.

Lykkelige »Nordisk«, som opererer med saadanne Kræfter! — Lykkelige Teater-Ejere, som har Adgang til at kunne sætte Lystspil med saa populære Skuespillere paa Programmet!

Hvor tydelig husker jeg ikke den første Films-Rolle, jeg saa *Fr. Buch* i! Det var Piphans i *Axel Breidals Fotorama-Film* »Blandt københavnske Apache«. Denne

gemytlige Fyr af en Halv-Bølle forstod *Buch* at faa saa meget ud af, at Piphans blev den af Filmens Figurer, man først og fremmest huskede, naar Spolen havde snurret sin sidste Omgang og Lyset i Salen var tændt igen. Med et stort, bredt Smil paa sit Ansigt gik hver eneste Publikummer ud af Biograf-Teatret — del var Slutningstableauet (med *Buch* som Herskabskusk paa Karetens Kuskesæde), der virkede — helt ud paa Gaden!

Siden da er der rullet mange Millioner Films forbi Verdenspublikummets Øjne: men *Fr. Buch* er ikke bleven skubbet bort fra den sikre og solide Position, han straks vandt sig; tværtimod — hver ny Rolle, han udstyrer med sin drastiske Komiks mangfoldige Paafund, nitter og nagler ham stærkere fast i Tilskuernes og hele Biograf Verdenens Gunst — ikke mindst i Børnenes. Og den der har Ungdommen, han har jo som bekendt ogsaa *Fremtiden!*

Og saa de øvrige Lystspil-Koryfæer — disse tre muntre Mænd, som Aften efter Aften paa »Scala«s smukke Scene taler og danser og synger sig lige ind i det københavnske Publikums

Hjærtetekammer. Trioen *Alstrup—Olsen—Stribolt*. . . Hvor pragtfuldt de dog supplerer hinanden paa Filmen, og hvor det klær dem at filme!

Læg engang Mærke til et Biograf-Publikum, som sidder og morer sig over en *Alstrup-Film* — se, hvordan han holder Tilskuerne fast med sit Blik! det er, som styrer han Publikum blot med en Plirren med Øjnene, en Trækning med Munden; han har Huset ganske i sin Magt. Men intet Øjeblik mærker man, at det koster ham bare den ringeste Anspændelse at udøve dette Herredømme — *Alstrup* er jo netop som ingen anden utvungen, elegant, fri og afrundet i hver eneste af sine Bevægelser. Har jeg ikke Ret: er han ikke for Filmen, hvad en anden Charmeur, *Vilh. Andersen* — hvem *Alstrup* for Resten ligner ikke saa helt lidt — er for den litterære Verden?

Med ikke mindre — snarere mere — umiddelbart sprudlende Liv, men tillige med større Hang til det barokke, virker *Lauritz Olsen*. Allerede har han i en lang Række af nordiske Lystspil præsteret det fortrinligste; hans Navn er blevet en af de allerkræftigste Magneter til at drage Menneskenes Strøm indenfor Biograf-Teatrenes Døre.

Om *Stribolt* turde det være overflødig at skrive mange og lange Sætninger. Kunde jeg med min Pen trylle blot en bitte Brøkdæl af den jublende og ægte Latter, som altid ombølger hans joviale Person; ind i disse Linjer, vilde der være lagt den allerbedste og mest flatterende Ramme om hans Billede. Men ikke sandt —? Portrætet taler saa udmærket for sig selv: det minder os om mangen en munter Time, tilbragt Ansigt til Ansigt med en Lystspil-Filmør, som mindst er sin egen Vægt værd i Guld . . . og det vil slet ikke sige saa lidt!

Dixi.

Från norrlandsk biohorizont.

Et Brev til »Filmen«.

Säsongen 1914—1915 upprann under allt annat än lovande auspicer för biografägarne: världskrig, mobilisering och en panikartad stämning. Undertecknad hade den oturen att öppna biografen just den dag, då kyrkklockorna började klämta till mobilisering. Och sedan var det ingen, som hade tid att ägna en tanke åt biografattraktionerna, man hade fullt upp att göra med, att inköpa väldiga matvaruförråd och nedgräva sina pecunier i källarna. Så småningom blev det ju lugnare, men länge dröjde det, innan tillströmningen blev som vanligt. Gamla journalurklipp och trupprevyer förmodade ej intressera. Lika liten lycka gjorde de första »verkliga« krigsbilderna. Skada att Nordisk Films Comps krigsbilder kommo så sent. De voro eljes de enda, som motsvarade vår tids högt uppdrivna fordringar. Den första film, som äntligen kom litet var att lossa på den nedgrävda penningpungen var Nordisk Films Comps lustspel »Töffelhjälten«, där *Alstrup* kom landtstormsgubbarne att för ett ögonblick bortlägga den bistra minen och de orosfyllda rysstankarne. Och så kom *Psilander* i »Arbetet adlar«. Han tystade genast de arma kvinnornas tårar. Med tindrande ögon satt moder och dotter sida vid sida och njöt, njöt bara av att få se »honom«. I ett nu var omsorgen för maken, brodern eller fästmannen, som var ute »och mobiliserade«, glömd . . . Borgmästerinnan fortsatte stormningen mot tidens allvar. Snart var allt som för: En liten annons i tidningarne: Nordisk Film med *Psilander*, *Alstrup*, *Betty Nansen*, *Ebba Thomsen* eller någon av de andra storheterna i huvudrollen, så var det fulla hus. Ty Nordisk Films Comp är obestriddigen filmsmärket par preference, dess isbjörnsmerke är en oemotståndlig magnet.

Den uppfattningen delas emellertid ej av den svenska pressen. Det finns knappast någon av Nordisk Films Comps skådespelare, som funnit nåd inför herrar kritikers ögon. *Psilander* själlös, *Bety Nansen* tråkig etc. Ja, den

svenska pressens kritik över biografbilder i allmänhet är ganska bristfällig. Charmanta bilder, som erhållit lovord överallt i världspresen och som publiken senterar, avfärdades med ett par rader. En huvudstadstidning skrev sålunda om den kända Gaumontfilmen Furstebarnet: »väl inspelad, men tråkig«. Det hör ej heller till sällsyntheterna, att få se diametralt motsatta uttalanden i olika tidningar om en film eller en filmgestalt. Svend Aggerholm i »Äventyrersken« för dömdes sålunda fullständigt av en »kritiker«, medan en annan betecknade honom såsom en enastående god typ. En del tidningar nöja sig försiktigtvis med citat ur annonsspalterna. Att detta ej heller kan bli en värdig kritik är ju lätt att förstå. Lyckligtvis har dock den svenska biografpubliken lärt sig inse, att pressens kritik över biografbilder är allt annat än tillförlitlig. Det har ännu aldrig hänt att en fullständigt nedgörande kritik åstedkommit någon nedgång i besökarnas antal. Tvärtom.

Men den svenska biografrörelsen, som nedlägger så enorma summor på annonsering borde väl ha rätt att fordra, att kompetenta kritiker, tillsattes. Bort med sådana »kritiker« som fortfarande betrakta biografen som ett markadsgyckel och som ägna några få nedlåtande rader åt filmen.

Biografägare i Norrland.

„Filmens Datter“.

Et Brev fra en Filmist i København til hans Onkel, Biografteater-Ejer P. i Xby.

Kære Onkel!

Du skal have saa mange, mange Tak for din venlige Indbydelse; jeg vilde forfærdelig gerne efterkomme den og tilbringe Julen hos dig og Tante (og samtidig faa Lejlighed til at beundre dit nye Lokale), men jeg kan ikke komme — jeg er nemlig vældig optaget, da jeg er begyndt at skrive en Film, der skal hedde

»Fingeraftrykket paa Kirkespiret eller Den for-elskede Luftbuebygger«, og den skal jeg være færdig med lige efter Juledagene.

Til Gengæld for mit Selskab maa jeg saa bede jer tage til Takke med den Underholdning. I kan faa af den Roman, jeg hermed sender Jer — det vil I ogsaa have meget mere Fornøjelse og Udbytte af.

Du har jo nok læst i Aviserne, at det er en storartet Roman, den sidste, *Carl Muusmann* har skrevet. »Filmens Datter« hedder den — saa den er lige noget for dig og Tante, kan du tro!

Jeg nænner naturligvis ikke at »tage Duf-ten« af Bogen ved at fortælle dig den spændende Handling paa Forhaand, men et og andet om denne glimrende Historie vil jeg dog skrive om, da jeg maaske nok kan give dig et Par Vink, saa du kan faa mere ud af Bogen.

Først et Ord om Forfatteren. Kan du huske Onkel, at da du sidst var i København for at tale med Direktør Skaarup, »Fotorama«, var du og jeg inde i »Bræddehytten« og spise Frokost, og dér viste jeg dig Muusmann. Han sad ved et Bord lige overfor os sammen med to Artister — en tysk og en fransk. Og kan du huske, at vi morede os over den Færdighed, han havde i at tale begge Sprog — og lidt Engelsk med — næsten paa een Gang. Saadan er Muusmann; der er ikke een Forfatter eller Journalist i hele København, der kender Artisterne og deres Liv saadan ud og ind som han — og derfor er hans Artist-Romaner ogsaa saa sandfærdige og paa-lidelige, om de saa er aldrig saa opdigtede og spændende.

Filmen og hele det Liv og Leben, der rører sig ude paa Optagelses-Atelieret eller ude omkring, kender han nu ikke saa nøje. I en Cirkus manege og i Staldene og Paaklædningsværelserne, dér er Muusmann hjemme; Glashuset, hvor vi gaar og »sjæler« til Akkompagnement af Kameraets Knæk-knæk-knæk, er han aabenbar en Del mere fremmed for endnu.

Men — jeg véd ikke, hvordan det kan være — jeg synes næstendels, at *netop derfor* har vi Filmsfolk saa meget større Fornøjelse af at læse den Filmeri-Roman, han nu har skrevet: vi har jo den Tilfredsstillelse, at vi en Gang imellem, i

Kraft af vores større Sagkundskab, kan sige ved os selv: »Ja, kære Muusmann, dér hopper De nu for let over Tingene . . . og dér kunde De rigtignok have faaet meget mere Effekt ind i Romanen, hvis De havde haft lige saa megen Erfaring som vi!« Kort sagt: naar vi læser saadan en Roman, der drejer sig om det, der er vores daglige Brød, saa er det, ligesom vi hele Tiden — hvad skal jeg kalde det? — »digter med«, og det er i Grunden en helt morsom Beskæftigelse.

.. Jeg kommer pludselig til at tænke paa: bare du ikke allerede har købt »Filmens Datter! — det maa jeg jo desværre frygte, for naturligvis skal en Bog som den ikke være længe om at finde Vej til alle Filmens Folk herhjemme. Men ejer du den allerede, saa brug det Expl., jeg sender dig, som Foræring til en af dine Kolleger — den Present vil enhver Biografmand blive glad ved!

.. Handlingen i Bogen foregaar i København og Omegn. Men Romanen er alligevel ikke mere københavnsk, end at I kære Provinsbeboere vil være fuldstændig »med«, naar I læser den. Nu skal det mere mig, engang at høre, om du kan forstaa alle Hentydningerne i den. Der er f. Ex. det, at Muusmann hele Tiden taler om et Filmscompagni, der hedder »Zootropen«; det er selvfølgelig et opdigtet Navn — men saadan en gammel Filmsrotte som du, er vist hurtig paa det rene med, hvad for et Selskab det er, han sigter til. Og saa et Navn som *Rosenthal* — saadan hedder en af Romanens Personer, en Filmsskuespiller med en vældig Gage; hvem tror du det er? Jeg tror, at hans rette Navn begynder med *Ps* og ender paa *ander!*

Selve Hovedpersonen, den lille, kønne Pige, der kaldes »Filmens Datter«, fordi den Kreds af Skuespillere, med hvem hun filmer, paa en Maade er fælles om at adoptere hende — altsaa ligesom »Regimentets Datter« . . . ja hvem er hun? Her maa jeg melde Pas; vi har gaaet ude paa Filmen og spekuleret over, hvem Muusmann egentlig har sigtet til, men der er ingen af os, der har løst Gaaden. Naa, det kan jo ogsaa i Grunden være ligegyldigt — Figuren er lige sand og ægte for det, og jeg tror saamænd, at

Tante vil græde sine modige Taarer af Medfølelse med den lille Pige, der gennemgaar saa mange Trængsler og Æventyr, inden hun naar frem paa Livets Solside.

For Resten er det ikke første Gang, Carl Muusmann fletter Filmeri ind i en Roman; hans Bog »København-Teatret« handler ogsaa noget om det stumme Teater. Du, som har interesseret dig saa levende for de nordiske Film, lige siden O. O. begyndte, vilde vist mere dig over at læse den (noget karrikerede) Skildring, der i den Bog er givet af Filmens Barndom her hjemme, Elleore-Historien m. m. Bl. a. vil det fornøje dig, at Muusmann — skønt han langtfra staar ukritisk overfor Filmsvæsenet — alligevel aabenbarer megen Sympati baade for Kine-matografiens vidunderlige Opfindelse og for de Menneker, som virker i deres Tjeneste. Han kan nok nu og da sukke lidt over, at de levende Billeder har slaaet Cirkus- og Markedsgøglet ihjel, men han er dog alligevel i saa høj Grad et Barn af sin Tid og i Pagt med Fremtiden, at han forstaa, at Filmen har sejret med selve Livets Ret.

Du skal se — en skønne Dag skinner saamænd Navnet *Carl Muusmann* paa en Films-Plakat udenfor dit smukke Kunsttempel i Xby. Om ikke paa anden Maade, saa bliver C. M. nok Filmsforfatter derved, at han filmatiserer sin egen Roman. Det kunde skam blive en god Film — d. v. s. dersom man kunde finde det rigtige Pige-barn til at spille »Filmens Datter«! — Naar jeg ser Muusmann, skal jeg for Resten tale med ham om den Idé — hvem véd, maaske kunde vi samarbejde? For rigtig Films-Forstand, det har han nu vist alligevel ikke — endnu.

— Naa, kære Venner, nu skal jeg ikke trætte Jer med flere Betragtninger. Glæd Jer nu over Muusmanns Roman — følg den lille forældre-løse Artist-Pige gennem godt og ondt, lad Jer røre af hendes omtumlede Skæbne, der gennem hendes Verdenssucces i Filmen »Barnehjertet« fører hende frem til Hygge og Lykke i den rige Amerikanerindes elegante Hjem!

Skulde det saa ske, at jeg i en Film opdager det smukke Barnehovede, som fra Omslaget af Bogen retter sine udtrykfulde Øjne mod Læ-

Henny Porten.

seren, ja saa skal jeg nok lade jer vide, hvad den Film hedder, saa at I kan skrive til »Fotorama« og sikre Jer den til Jeres Teater.

Og saa til Slut de allerbedste Ønsker om en glædelig Jul fra

eders hengivne Nevø
Filmisten.

*

For Afskriftens Rigtighed indestaar:
Erling Steensgaard.

Det sidste Billede af den berømte tyske Filmsprimadonna.

ETT GOTT NYTTAR

tillönskas alla ärade kunder av

A. B. Svenska Films Comp.
Otto Rohde.

Vi sender Dem vore bedste Ønsker om et godt Nytaar og forbinder hermed vor Tak for behagelig Forretningsforbindelse i det nu svundne Aar.

København i December 1914.

A/S Fotorama.
Frede Skaarup.

Kristiania i December 1914.

Fotorama.
Kirsten og Sophus Berg.

ANNONCEPRISER: $\frac{1}{2}$ Side Kr. 50, $\frac{1}{4}$ Side Kr. 30, $\frac{1}{8}$ Side Kr. 15, $\frac{1}{16}$ Side Kr. 8. Rabat for 13 Gange 10 pCt., for 26 Gange 20 pCt.

ABONNEMENTSPRIS: Indland: 4 Kr. 64 Øre om Aaret. — Udland: 8 Kr. om Aaret. — Enkelte Numre 15 Øre.

REDAKTION OG EKSPEDITION: Odinsvej 4. Tlf. Vester 4021 og 3353.

Udkommer den 1. og 15. i hver Maaned. — Udgivet af Jens Locher. I Redaktionen: V. Glückstadt og J. Locher (ansvarh.)

Buelampekul

i garanteret bedste Kvalitet, anvendt af vore egne Operatører, sælges til Dagens billigste Priser.

Spar ikke paa

Reklamematerialet.

Fornuftigt anvendt, er det de **bedste Penge**, der gives ud til Reklamen paa selve Teatret, vort Firma er bekendt for at have det smukkeste og mest virkningsfulde Reklamemateriale.

Tryksager!

Vi leverer Dem gode og billige Tryksager til Udledning, forsynede med Clichéaftryk fra Filmen, hvis De ikke selv i Deres egen By har let ved at fremstille disse.

Fotorama

Aarhus, København, Kristiania.

A/B Svenska Films Co.

Stockholm.

N° 1

var vi med den aktuelle Optagelse af:

Tre-Konge-Mødet i Malmø.

Allerede Fredag Aften blev Filmen forevist paa 3 Teatre i København og Lørdag Middag paa **Carl Johan Teatret** i Kristiania. Vor Optagelse af denne Begivenhed, der er foretaget af Nordisk Films Co. mest rutinerede Fotografer er langt den bedste og interessanteste af samtlige Films, der ved denne Lejlighed blev optaget i Malmø.

FOTORAMA

AARHUS ■ KØBENHAVN ■ KRISTIANIA